

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΤΟΥ ECDC

Ετήσια έκθεση του διευθυντή 2011

Περίληψη

Το 2011, το ECDC υλοποίησε το μεγαλύτερο μέρος του προγράμματος εργασίας του. Ταυτόχρονα, αύξησε την απόδοσή του, παγίωσε τις δομές του και ανέπτυξε περαιτέρω τις εταιρικές σχέσεις του, ανταποκρινόμενο στην ανάγκη μιας δυναμικής αντίδρασης στην απειλή των μεταδοτικών ασθενειών στην Ευρώπη. Εκτός από την παρουσίαση των βασικών επιτευγμάτων του Κέντρου το 2011, η παρούσα ετήσια έκθεση περιλαμβάνει στο παράρτημα 1 πίνακες στους οποίους περιγράφεται αναλυτικά η υλοποίηση του προγράμματος εργασίας για το 2011, όπως αυτό εγκρίθηκε από το διοικητικό συμβούλιο τον Νοέμβριο του 2010.

Πόροι

Ο βασικός προϋπολογισμός του Κέντρου μειώθηκε από 57,8 εκατομμύρια ευρώ το 2010 σε 56,6 εκατομμύρια ευρώ το 2011 (-2%). Από την 31η Δεκεμβρίου 2011, το ECDC απασχολεί προσωπικό 270 υπαλλήλων (έκτακτοι υπάλληλοι, συμβασιούχοι υπάλληλοι και αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες).

Εργασίες στον τομέα των ασθενειών

Το ECDC συνέχισε να αναπτύσσει εργαλεία για την εκπόνηση του επιστημονικού έργου του, την άσκηση δραστηριοτήτων επιτήρησης, την ανάπτυξη βάσεων δεδομένων και δικτύων, την ανάπτυξη ικανοτήτων και την παροχή κατάρτισης για τις έξι ομάδες ασθενειών που εμπίπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων του. Οι εν λόγω ενέργειες πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του ετήσιου προγράμματος εργασίας και των «στρατηγικών για προγράμματα για συγκεκριμένες νόσους (ΠΣΝ) 2010-2013», που εγκρίθηκαν από το διοικητικό συμβούλιο το 2009.

Στο πεδίο της **αντιμικροβιακής αντοχής και των λοιμώξεων που σχετίζονται με την παροχή υγειονομικής περίθαλψης (ARHAI)**, δύο από τα σημαντικότερα γεγονότα του 2011 ήταν η ενσωμάτωση του Ευρωπαϊκού δικτύου επιτήρησης της κατανάλωσης αντιμικροβιακών παραγόντων (ESAC-Net) στο ECDC και η ανάπτυξη του **Συστήματος Πληροφοριών Επιδημιολογικού Χαρακτήρα (EPIS) για την αντιμικροβιακή αντοχή και τις λοιμώξεις που σχετίζονται με την παροχή υγειονομικής περίθαλψης**. Το ECDC διενήργησε επίσης αξιολόγηση των κινδύνων της μετάδοσης εντεροβακτηριοειδών που παράγουν καρμπαπενεμάσες (CPE) κατά τη μεταφορά ασθενών μεταξύ ιδρυμάτων υγειονομικής περίθαλψης, με έμφαση στη διασυνοριακή μεταφορά ασθενών, επικαιροποίησε δε την οικεία αξιολόγηση των κινδύνων μετάδοσης της μεταλλο-βήτα λακταμάσης του Νέου Δελχί και των παραλλαγών της στην Ευρώπη. Ένα ακόμη σημαντικό γεγονός ήταν η διοργάνωση της τέταρτης ετήσιας ευρωπαϊκής ημερίδας ενημέρωσης για τα αντιβιοτικά, που πραγματοποιήθηκε τον Νοέμβριο του 2011 υπό την αιγίδα του ECDC. Η εκδήλωση, η οποία εστίασε στην αυξανόμενη αντοχή των μικροοργανισμών στα αντιβιοτικά τελευταίας γραμμής, έτυχε ευρείας κάλυψης από τα μέσα ενημέρωσης σε ολόκληρη την Ευρώπη, καθώς από τις 15 Οκτωβρίου έως τις 15 Δεκεμβρίου 2011 δημοσιεύθηκαν συνολικά 611 άρθρα επί του θέματος. Τέλος, στο πλαίσιο της συνεργασίας του ECDC και του σταθμού Euronews, κυκλοφόρησε ντοκιμαντέρ με μαρτυρίες ευρωπαίων ασθενών σχετικά με το πώς επηρεάστηκαν οι ζωές τους από λοιμώξεις με βακτήρια πολυανθεκτικά στα φάρμακα.

Εκτιμάται ότι, μετά από ένα εξάμηνο προβολών, θα έχουν παρακολουθήσει το ντοκιμαντέρ περίπου 12 εκατομμύρια θεατές.

Όσον αφορά τις **νεοεμφανιζόμενες ασθένειες και τις ασθένειες που μεταδίδονται από φορείς (EVD)**, το ECDC παγίωσε τη λειτουργία του δικτύου εντομολόγων ιατρών και εμπειρογνομόνων σε θέματα δημόσιας υγείας για τις ασθένειες που μεταδίδονται από αρθρόποδα (VBORNET). Το δίκτυο κατάρτισε τους χάρτες εξαπλώσεως και επιτήρησης των χωροκατακτητικών ειδών κουνουπιών και ξεκίνησε τον έλεγχο στοιχείων για άλλες ομάδες φορέων (μύγες της άμμου). Με βάση μια έρευνα που διεξήχθη το 2010 σχετικά με τις δραστηριότητες και τις ανάγκες των κρατών μελών, αναπτύχθηκαν κατευθυντήριες γραμμές για την επιτήρηση των σημαντικών φορέων εξωτικών ασθενειών του ανθρώπου. Όσον αφορά τις νόσους που μεταδίδονται από κρότωνες, οι εργασίες του ECDC και των εμπειρογνομόνων επικεντρώθηκαν στο καθεστώς υποχρεωτικής δήλωσης αυτών των νόσων, για τις δε νόσους που μεταδίδονται από τα κουνούπια, καταρτίζονταν σε εβδομαδιαία βάση χάρτες εξαπλώσεως επιβεβαιωμένων ανθρώπινων κρουσμάτων λοίμωξης από τον ιό του πυρετού του Δυτικού Νείλου στην ΕΕ και στις γειτονικές χώρες. Τέλος, οι δραστηριότητες του δικτύου του ECDC για τις εισαγόμενες ιογενείς νόσους επικεντρώθηκαν κυρίως στην αντίδραση σε εξάρσεις νόσων, στην εξωτερική διασφάλιση ποιότητας και στην παροχή υποστήριξης για την κατάρτιση των μικροβιολόγων στα κράτη μέλη.

Στο πλαίσιο του προγράμματος για τις **τροφιμογενείς και υδατογενείς νόσους (FWD) και τις ζωνόσους**, το ECDC αντέδρασε ταχέως στη σοβαρή έξαρση, στη Γερμανία, του στελέχους του *E. coli* που παράγει τοξίνη Shiga, καταρτίζοντας αξιολογήσεις κινδύνου, προβαίνοντας σε τακτικές επιδημιολογικές ενημερώσεις και διοργανώνοντας την παροχή εργαστηριακής και κλινικής υποστήριξης, σε στενή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA), την Επιτροπή και τα κράτη μέλη. Η έξαρση είχε αντίκτυπο και σε επισκέπτες από άλλες χώρες. Οι προετοιμασίες για την ανάπτυξη τεχνικής πλατφόρμας συλλογής δεδομένων μοριακής τυποποίησης στο ευρωπαϊκό σύστημα επιτήρησης (TESSy) εξελίχθηκαν ικανοποιητικά.

Στον τομέα των **σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων, περιλαμβανομένων του ιού HIV/AIDS και των ιών που μεταδίδονται με το αίμα**, το ECDC δημοσίευσε, σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (ΕΚΠΝΤ), οδηγίες σχετικά με την πρόληψη των μεταδοτικών ασθενειών σε χρήστες ενέσιμων ναρκωτικών, οι οποίες βασίστηκαν σε τεκμηριωμένη αξιολόγηση στο πλαίσιο προγραμμάτων πρόληψης και σε γνώμες εμπειρογνομόνων. Εκδόθηκε η πρώτη έκθεση για την επιτήρηση των σεξουαλικά μεταδιδόμενων λοιμώξεων, με δεδομένα που συλλέχθηκαν για πέντε σεξουαλικά μεταδιδόμενες λοιμώξεις σε διάστημα 20 ετών. Μέσω της έκθεσης αναδεικνύεται η ετερογένεια που επικρατεί στις παρεχόμενες υπηρεσίες περίθαλψης και στην αναφορά κρουσμάτων και, παράλληλα, επισημαίνονται οι τομείς που χρήζουν βελτίωσης για την καλύτερη κατανόηση της επιδημιολογίας των σεξουαλικών μεταδιδόμενων λοιμώξεων στα κράτη μέλη. Από το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα για την Ευαισθησία του Γονόκοκκου στους Αντιμικροβιακούς Παράγοντες (Euro-GASP) προέκυψε ότι αυξάνεται ο κίνδυνος της πολυανθεκτικής γονόρροιας. Ενισχύθηκε η επιτήρηση της ηπατίτιδας Β και C και για πρώτη φορά συλλέχθηκαν δεδομένα. Ξεκίνησε η υλοποίηση σειράς έργων με σκοπό την παροχή συνδρομής στα κράτη μέλη ώστε να ενισχύσουν μελλοντικά τα προγράμματα πρόληψης και ελέγχου.

Στον τομέα της **γρίπης**, το ECDC διοργάνωσε σε συνεργασία με το περιφερειακό γραφείο της ΠΟΥ για την Ευρώπη τρία εργαστήρια με θέμα την ετοιμότητα σε περίπτωση πανδημίας, στα οποία μετείχαν χώρες της ΕΕ, ενώ ένα τέταρτο, το οποίο απευθυνόταν σε χώρες εκτός ΕΕ/ΕΟΧ, διοργανώθηκε από την ΠΟΥ. Φέτος, το ECDC κατάρτισε νέο kit επικοινωνιακού υλικού για τη γρίπη, το οποίο απευθύνεται στο ευρύ κοινό και σε εργαζομένους στον τομέα της υγείας. Επίσης, εκπόνησε τεκμηριωμένη μελέτη ανασκόπησης της βιβλιογραφίας για τις επιπτώσεις της ανοσοποίησης παιδιών και εγκύων κατά της γρίπης. Επιπλέον, το ECDC συνέχισε να ενισχύει την ευρωπαϊκή επιτήρηση των σοβαρών ασθενειών και των θανάτων που οφείλονται στη γρίπη. Όσον αφορά την εποχική γρίπη, το ECDC εκπόνησε αξιολόγηση κινδύνου για την περίοδο 2010-2011, παγίωσε τις εργασίες στον τομέα της επικοινωνίας και παρέσχε στήριξη προς τα κράτη μέλη και την Επιτροπή για την υλοποίηση της σύστασης για τον εμβολιασμό κατά της εποχικής γρίπης που εγκρίθηκε το 2009 από το Συμβούλιο των υπουργών Υγείας της ΕΕ. Παράλληλα, υποστήριξε τις έρευνες για τις πολιτικές και την κάλυψη του εμβολιασμού στο πλαίσιο του προγράμματος VENICE (νέα ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη προσπάθεια συνεργασίας για τον εμβολιασμό).

Στον τομέα της **φυματίωσης**, αναπτύχθηκαν πρότυπα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περίθαλψη ασθενών με φυματίωση καθώς και πρότυπα που εστιάζουν στον ασθενή και απευθύνονται σε γιατρούς και εργαζομένους στον τομέα της δημόσιας υγείας, τα οποία θα δημοσιευθούν τον Απρίλιο του 2012. Στο πλαίσιο του προγράμματος, συντονίστηκαν επιτυχώς οι εκδηλώσεις της παγκόσμιας ημέρας κατά της φυματίωσης με δράσεις επικεντρωμένες στην παιδική φυματίωση. Συνεχίστηκαν οι εργασίες για τη διάδοση της τεκμηριωμένης καθοδήγησης του ECDC, οι οποίες το 2011 εστίασαν στην ανάπτυξη καθοδήγησης σχετικά με τη διαχείριση των επαφών με πάσχοντες από πολυανθεκτική στα φάρμακα φυματίωση.

Στα σημαντικά επιτεύγματα του Κέντρου στο πεδίο της **νόσου των Λεγεωναρίων** το 2011 περιλαμβάνεται η δημιουργία της έκδοσης του EPIS για το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Επιτήρησης της Νόσου των Λεγεωναρίων (*ELDSNet*), η πραγματοποίηση σεμιναρίων με θέμα τη νόσο των Λεγεωναρίων και εργαστηριακές εξετάσεις βάσει συγκεκριμένης μεθόδου, στα οποία μετείχαν εκπρόσωποι των κρατών μελών, καθώς και η διεξαγωγή έρευνας σχετικά με το

εργαστηριακό δυναμικό των κρατών μελών. Αναπτύχθηκε δέσμη εργαλείων για τη διερεύνηση των κρουσμάτων της νόσου των Λεγεωναρίων.

Στον τομέα των **νόσων που προλαμβάνονται με εμβολιασμό (VPD)**, πραγματοποιήθηκε επιτυχώς η μεταφορά του ευρωπαϊκού δικτύου επιτήρησης για τις μεταδοτικές ασθένειες που προλαμβάνονται με εμβολιασμό (EUVAC) στο ECDC, με την οποία ολοκληρώθηκε η υπαγωγή όλων των δραστηριοτήτων επιτήρησης της ΕΕ στην αρμοδιότητα του ECDC. Το ECDC συνέβαλε ενεργά στην έκδοση του Συμπεράσματος του Συμβουλίου για τον παιδικό εμβολιασμό, οι εργασίες για την οποία ξεκίνησαν στο πλαίσιο της ουγγρικής προεδρίας. Ξεκίνησε η δημιουργία ενός νέου συστήματος επιτήρησης των διηθητικών πνευμονιοκοκκικών νόσων στην ΕΕ. Το ECDC υποστήριξε ενεργά την αξιολόγηση της ασφάλειας των εμβολίων κατά της πανδημικής γρίπης, εκπονώντας μέσω του δικτύου VAESCO μελέτη για τον κίνδυνο ναρκοληψίας μετά τη χορήγηση του εμβολίου Pandemrix. Τον Δεκέμβριο του 2011 το ECDC διοργάνωσε το τρίτο συνέδριο Eurovaccine, το οποίο παρακολούθησαν 50 επισκέπτες στη Στοκχόλμη και 1357 επισκέπτες μέσω διαδικτυακής μετάδοσης.

Λειτουργίες Δημόσιας Υγείας

Από την ίδρυσή του εδώ και μια πενταετία, το ECDC μεριμνά διαρκώς για την ανάπτυξη των λειτουργιών του στον τομέα της δημόσιας υγείας: επιτήρηση, επιστημονικές συμβουλές, ετοιμότητα και αντίδραση, κατάρτιση και επικοινωνία σε θέματα υγείας. Δεδομένου ότι το ECDC έχει πλέον εισέλθει στο στάδιο της περαιτέρω εμπέδωσης, οι λειτουργίες δημόσιας υγείας έχουν παγιωθεί. Το 2011, το ECDC ενίσχυσε περαιτέρω τις υποδομές του και εξορθολόγησε την υλοποίηση των λειτουργιών του, παράλληλα με τα προγράμματα για συγκεκριμένες νόσους, με στόχο την παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας τόσο στα ενδιαφερόμενα μέρη του όσο και στους ευρωπαίους πολίτες.

Επιτήρηση

Μέχρι το φθινόπωρο του 2011, οπότε ολοκληρώθηκε η μεταφορά του δικτύου EUVACNET (δίκτυο για την ιλαρά, την ερυθρά, τον κοκίτη και την ανεμοβλογιά), όλα τα δίκτυα αποκλειστικής παρακολούθησης που προηγουμένως ανατίθεντο σε τρίτους υπάχθηκαν στην αρμοδιότητα του ECDC. Το ECDC υποστήριξε επίσης τους χρήστες του TESSy στα κράτη μέλη παρέχοντας τεκμηρίωση και κατάρτιση, αυξάνοντας παράλληλα τις λειτουργίες της πλατφόρμας. Η διαδικασία ανταλλαγής των δεδομένων επιτήρησης του TESSy με τρίτα μέρη επεκτάθηκε και απλοποιήθηκε περαιτέρω. Το 2011 καταγράφηκε επίσης το υψηλότερο επίπεδο συλλογής δεδομένων από ιδρύσεως του Κέντρου. Εκτός από την ετήσια επιδημιολογική έκθεσή του, το ECDC δημοσίευσε 63 ειδικές εκθέσεις επιτήρησης για ευρύ φάσμα νόσων. Μεγάλο μέρος των άρθρων, των περιλήψεων και των παρουσιάσεων βασίστηκε στην ανάλυση και στην ερμηνεία των δεδομένων επιτήρησης που συλλέχθηκαν κατά τη διάρκεια του 2011.

Επιστημονική υποστήριξη

Το 2011 το ECDC διοργάνωσε το πέμπτο ετήσιο συνέδριο ESCAIDE στη Στοκχόλμη, με τη συμμετοχή περίπου 600 εμπειρογνομόνων σε θέματα δημόσιας υγείας, επιδημιολόγων και μικροβιολόγων. Πραγματοποιήθηκαν 180 προφορικές παρουσιάσεις και αναρτήθηκαν 180 γραπτές παρουσιάσεις. Ζητήθηκε από το ECDC να διενεργήσει αξιολογήσεις κινδύνου και να παράσχει τεχνικές συμβουλές για διάφορα θέματα, όπως, μεταξύ άλλων, για την ασφάλεια ιστών και κυττάρων. Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους χρησιμοποιήθηκε εντατικά το Σύστημα Αποθήκευσης και Διαχείρισης Συμβουλών (SARMS) για τη διαχείριση και καταγραφή της παρεχόμενης καθοδήγησης.

Το ECDC διοργάνωσε τον Νοέμβριο του 2011 συνάντηση για την κλιματική αλλαγή με αντικείμενο την παροχή πρόσβασης, στους εκπροσώπους των κρατών μελών, σε μια σειρά πόρων και εργαλείων λήψης αποφάσεων που αναπτύχθηκαν από το ECDC για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Αναπτύχθηκε μια εύχρηστη εργαλειοθήκη λογισμικού η οποία θα επιτρέπει στα κράτη μέλη να εκτιμούν το φορτίο των μεταδοτικών ασθενειών σε εθνικό επίπεδο, εκφρασμένη σε έτη ζωής υπό συνθήκες αναπηρίας (DALY). Η συγκεκριμένη εργαλειοθήκη και οι στρατηγικές για την εφαρμογή της το 2012, καθώς και τα βασικά χαρακτηριστικά της μεθοδολογίας BCoDE (φορτίο μεταδοτικών ασθενειών), παρουσιάστηκαν στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη τον Δεκέμβριο. Η τελική έκθεση της ομάδας εργασίας για τις μεθοδολογίες θεραπείας βασισμένης σε αποδείξεις (EBM) στον τομέα της δημόσιας υγείας δημοσιεύθηκε το 2011. Η έκθεση επεξεργάζεται ζητήματα που σχετίζονται με την παροχή τεκμηριωμένων συμβουλών υπό περιστάσεις που ανακύπτουν συχνά κατά τις συνήθεις λειτουργίες του Κέντρου, π.χ. σε περίπτωση έλλειψης αποδεικτικών στοιχείων και χρόνου. Το ECDC καθιέρωσε επίσης ένα πρόγραμμα κατάρτισης με αντικείμενο θεραπείες βασισμένες σε αποδείξεις στους τομείς της δημόσιας υγείας/της πρόληψης και του ελέγχου μολυσματικών νόσων. Το πρόγραμμα απευθύνεται στο προσωπικό του ECDC και στα κράτη μέλη, ο δε πρώτος κύκλος μαθημάτων για εξωτερικούς συμμετέχοντες πραγματοποιήθηκε τον Μάιο του 2011.

Ετοιμότητα και αντίδραση

Το 2011 τέθηκε σε λειτουργία η νέα πλατφόρμα για την αξιολόγηση του κινδύνου των ασθενειών που προλαμβάνονται με τον εμβολιασμό. Το ECDC αξιολόγησε και παρακολούθησε τους κινδύνους έξαρσης μεταδοτικών ασθενειών στο πλαίσιο μίας εκδήλωσης μαζικής συγκέντρωσης. Ο αριθμός των απειλών σε επίπεδο ΕΕ που αναφέρθηκαν στο ΣΕΣΑ (Σύστημα Έγκαιρου Συναγερμού και Αντίδρασης), το οποίο λειτουργεί υπό την εποπτεία του ECDC, ανέρχεται σε εξήντα τέσσερις. Συνολικά εκπονήθηκαν και κοινοποιήθηκαν στα κράτη μέλη 28 αξιολογήσεις απειλών. Το ECDC διέθεσε επίσης εμπειρογνώμονες σε αυτόν τον τομέα προκειμένου να συνδράμουν τα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων και την Ελλάδα στην αντιμετώπιση των εξάρσεων της ελονοσίας και του πυρετού του Δυτικού Νείλου Εκτός ΕΕ, οι εμπειρογνώμονες του ECDC μετέβησαν στην Αϊτή για την αντιμετώπιση της έξαρσης χολέρας που ακολούθησε τον σεισμό της 12ης Ιανουαρίου 2010.

Βάσει της εμπειρίας που αποκομίστηκε από την έξαρση *E. coli* (STEC) το 2011, το ECDC επανεξέτασε το εσωτερικό επιχειρησιακό σχέδιο για περιστατικά δημόσιας υγείας (PHE-OP) και ολοκλήρωσε το οικείο σχέδιο επιχειρησιακής συνέχειας. Το Κέντρο διοργάνωσε αρκετά εργαστήρια με αντικείμενο ασκήσεις προσομοίωσης για το προσωπικό του και για εμπειρογνώμονες των κρατών μελών. Το 2011, το ECDC συνδιοργάνωσε με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή εργαστήριο με θέμα τις «Ευρωπαϊκές προοπτικές διυπηρεσιακής συνεργασίας στον τομέα των χημικών, βιολογικών, ακτινολογικών και πυρηνικών απειλών και κινδύνων (EPICO)». Στο εργαστήριο προσκλήθηκαν και άλλοι αρμόδιοι οργανισμοί και θεσμικά όργανα προκειμένου να ανταλλάξουν πρόσφατες στρατηγικές συνεργασίας, να προσδιορίσουν πιθανές ελλείψεις και να ανακαλύψουν νέες δυνατότητες. Το εργαστήριο συνέβαλε στην περαιτέρω προώθηση της διαλειτουργικότητας και της συνέργειας στον τομέα της ετοιμότητας. Μεταξύ των θεμάτων του εργαστηρίου ήταν και ο εντοπισμός χημικών, βιολογικών, ακτινολογικών και πυρηνικών απειλών και κινδύνων και η σχετική αντίδραση.

Κατάρτιση

Πραγματοποιήθηκαν δραστηριότητες κατάρτισης για την ανάπτυξη ικανοτήτων, περιλαμβανομένων δύο διетών προγραμμάτων υποτροφιών, ήτοι του ευρωπαϊκού προγράμματος κατάρτισης στην παρεμβατική επιδημιολογία (EPIET) και του ευρωπαϊκού προγράμματος κατάρτισης στη μικροβιολογία της δημόσιας υγείας (EURHEM). Σε συνέχεια της αξιολόγησης του EPIET, στο υφιστάμενο σκέλος του προγράμματος για την ΕΕ προστέθηκε το «σκέλος του προγράμματος για τα κράτη μέλη», προκειμένου να αυξηθεί η συμμετοχή των κρατών μελών στο πρόγραμμα. Επιπλέον, τέσσερα κράτη μέλη ζήτησαν την ένταξη συνεργατών από τα εθνικά προγράμματα κατάρτισης στην κοόρτη του 2011, στο πλαίσιο των «συνεργαζόμενων προγραμμάτων του EPIET». Λόγω της εξέλιξης αυτής, στην κοόρτη του 2011 συμμετείχαν συνολικά 40 συνεργάτες. Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων εσωτερικού ελέγχου της ποιότητας των προγραμμάτων EURHEM και EPIET πραγματοποιήθηκαν συνολικά 24 επισκέψεις σε κράτη μέλη. Το ECDC διοργάνωσε επίσης διάφορα εξειδικευμένα προγράμματα κατάρτισης και ανέπτυξε το εγχειρίδιο επιδημιολογίας πεδίου (FEM Wiki). Το 2011 το ECDC έλαβε πλήρη διαπίστευση από την Ευρωπαϊκή Ένωση Ιατρικών Ειδικοτήτων (UEMS) (συνεχιζόμενη ιατρική κατάρτιση) για όλα τα εκπαιδευτικά του σεμινάρια. Παρασχέθηκε εξειδικευμένη κατάρτιση για την ανοσοποίηση κατά της γρίπης και την εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου της ΕΕ.

Επικοινωνία σε θέματα υγείας

Το 2011, το ECDC εξέδωσε 122 επιστημονικές δημοσιεύσεις. Ο δικτυακός τόπος του ECDC, ο οποίος τέθηκε σε λειτουργία το 2009, αποτελεί μια σημαντική ευρωπαϊκή πηγή πληροφοριών σε θέματα δημόσιας υγείας, προσελκύοντας περίπου μισό εκατομμύριο επισκέπτες το 2011. Εκτός από τον δικτυακό τόπο, σημαντικό δίαυλο προβολής αποτελούν τα μέσα ενημέρωσης. Κατά συνέπεια, το γραφείο Τύπου καλλιεργεί επαφές με δημοσιογράφους που ασχολούνται με θέματα υγείας. Ο φόρτος του γραφείου Τύπου του Κέντρου αυξήθηκε σημαντικά κατά τη διάρκεια της έξαρσης του στελέχους *E. Coli* που παράγει τοξίνη Shiga. Το 2011, το περιοδικό Eurosurveillance γιόρτασε 15 χρόνια κυκλοφορίας. Στο περιοδικό έχουν δημοσιευθεί 190 σύντομες ανακοινώσεις και τακτικά άρθρα, 15 σημειώματα συντακτών, 10 επιστολές και 39 άλλα κείμενα. Το ECDC συνεχίζει να προάγει την έρευνα στον τομέα της επικοινωνίας σε θέματα υγείας και να υποστηρίζει τις δραστηριότητες των κρατών μελών σε αυτόν τον τομέα μέσω της συστηματικής χαρτογράφησης των σχετικών δραστηριοτήτων στην Ευρώπη, της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών για τους ευάλωτους πληθυσμούς και τα εμπόδια στον εμβολιασμό, καθώς και μέσω της σειράς δημοσιευμάτων «insights into health communication».

Εταιρικές σχέσεις

Το 2010 το ECDC έλαβε την απόφαση να ενισχύσει και να απλοποιήσει τη συνεργασία του με τα κράτη μέλη, το δε 2011 ορίστηκε σε κάθε χώρα αρμόδιος φορέας συντονισμού. Το 2011 διοργανώθηκαν επισκέψεις σε διάφορες

χώρες, συνεχίστηκε η υλοποίηση του προγράμματος ενημέρωσης των χωρών και αναπτύχθηκε περαιτέρω με επιτυχία η εφαρμογή της πολιτικής του ECDC για τη συνεργασία με τρίτες χώρες, η οποία θεσπίστηκε από το διοικητικό συμβούλιο του Κέντρου τον Νοέμβριο του 2010. Η συνεργασία με τις υποψήφιες προς ένταξη χώρες και τις δυνητικά υποψήφιες προς ένταξη χώρες ενισχύθηκε περαιτέρω, με επίκεντρο δύο βασικές δραστηριότητες: την υλοποίηση του έργου 2009/202-963 του ECDC για τον μηχανισμό προενταξιακής βοήθειας (ΜΠΒ) και τον σχεδιασμό του νέου έργου 2011/282-291 του ECDC, παράλληλα με την ανάπτυξη νέου εργαλείου αξιολόγησης, σε στενή συνεργασία με τη Γενική Διεύθυνση Υγείας και Προστασίας των Καταναλωτών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΓΔ SANCO). Ενισχύθηκαν οι διοργανικές σχέσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο Υπουργών, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, άλλους ευρωπαϊκούς οργανισμούς, την ΠΟΥ, τα ομόλογα προς το ECDC ιδρύματα στις ΗΠΑ, στην Κίνα και στον Καναδά, καθώς και με αρκετές διεθνείς ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στον ίδιο ή σε παρόμοιους τομείς με το ECDC. Ιδιαίτερα σημαντική ήταν η υπογραφή διοικητικής συμφωνίας μεταξύ του διευθυντή του ECDC και της περιφερειακής διευθύντριας της ΠΟΥ για την Ευρώπη, καθώς και η επίσκεψη στο ECDC αντιπροσωπείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με επικεφαλής τον πρόεδρο της Επιτροπής Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων (ENVI).

Ανάληψη πρωτοβουλιών

Το ECDC συνέχισε να εργάζεται σύμφωνα με τη δέσμη αξιών που θεσπίστηκε το 2010, βάσει της οποίας το ECDC πρέπει να λειτουργεί ως ενιαία μονάδα με γνώμονα την ποιότητα και την εξυπηρέτηση του κοινού. Πραγματοποιήθηκαν συνολικά τρεις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου και τέσσερις συνεδριάσεις του συμβουλευτικού σώματος, υποστηριζόμενες μέσω ειδικού συνεργατικού εξωτερικού δικτύου.

Την 1η Απριλίου 2011, το ECDC πραγματοποίησε σημαντικές αλλαγές στη δομή του προκειμένου να προαχθεί περαιτέρω η προσήλωση στην αριστεία, η συνοχή και η ευελιξία των εργασιών του. Μετά την αναδιοργάνωση συνεχίστηκε η υλοποίηση της πλειονότητας των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων του προγράμματος εργασίας για το 2011. Κατόπιν ελέγχου από την εσωτερική υπηρεσία ελέγχου, στις προπαρασκευαστικές ενέργειες για το πρόγραμμα εργασίας του 2012 προστέθηκαν νέα στοιχεία όπως η κατάρτιση του προϋπολογισμού βάσει δραστηριοτήτων, στόχοι, δείκτες και ενδιάμεσοι στόχοι και μια αξιολόγηση κινδύνου. Έχει τεθεί σε εφαρμογή η πολιτική διαχείρισης ποιότητας, η δε διαδικασία για το κοινό πλαίσιο αξιολόγησης (CAF)^{*} ξεκίνησε στα τέλη του 2011. Από τη συγκεκριμένη διαδικασία αυτο-αξιολόγησης αναμένεται να προκύψουν πέντε δράσεις προτεραιότητας για τη βελτίωση των οργανωτικών επιδόσεων στο πλαίσιο του προγράμματος εργασίας για το 2013.

Διοίκηση

Η μονάδα διαχείρισης και συντονισμού πόρων συνέχισε να στηρίζει τις επιχειρησιακές δραστηριότητες του ECDC σε όλη τη διάρκεια του έτους. Ο βασικός προϋπολογισμός του Κέντρου μειώθηκε από 57,8 εκατομμύρια ευρώ το 2010 σε 56,6 εκατομμύρια ευρώ το 2011 (-2%). Τον Ιούνιο του 2011, το διοικητικό συμβούλιο εξέδωσε θετική γνώμη επί των ετήσιων λογαριασμών του Κέντρου για το 2010. Προσλήφθηκαν νέοι υπάλληλοι, με τους οποίους το προσωπικό ανήλθε συνολικά στα 270 άτομα. Η μονάδα ανθρώπινων πόρων υποστήριξε ενεργά την αναδιοργάνωση του ECDC καταρτίζοντας νέα οργανογράμματα και καταστάσεις προσωπικού, διορίζοντας υπευθύνους και προετοιμάζοντάς τους για την ανάληψη των καθηκόντων τους μέσω του προσδιορισμού στόχων για τους υφιστάμενους τους. Το Κέντρο έθεσε σε εφαρμογή τη νέα εσωτερική του διαδικασία για την επιλογή και την πρόσληψη προσωπικού, προσβλέποντας σε ακόμη μεγαλύτερη διαφάνεια. Το 2011, το προσωπικό του ECDC συμμετείχε σε περισσότερες από χίλιες αποστολές και 238 συνεδριάσεις. Στις συναντήσεις ή στις συνεντεύξεις του ECDC έλαβαν μέρος περισσότεροι από 3000 εξωτερικοί συμμετέχοντες. Ανατέθηκαν περισσότερες από 130 συμβάσεις. Το ECDC επένδυσε το 2011 περί τα οκτώ εκατομμύρια ευρώ σε τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ). Το ήμισυ αυτού του ποσού διατέθηκε για την ανάπτυξη επιχειρησιακών εφαρμογών για το ECDC, τους εξωτερικούς εταίρους του και τα κράτη μέλη, το δε υπόλοιπο θα διατεθεί για τη συντήρηση και την υποστήριξη των υφιστάμενων εφαρμογών και υπηρεσιών. Για τη βελτίωση της εσωτερικής ροής πληροφοριών και την αύξηση της αποδοτικότητας του Κέντρου δημιουργήθηκαν εσωτερικά συστήματα επικοινωνίας υποστηριζόμενα από διάφορα εργαλεία (ενδοδίκτυο, ενημερωτικό δελτίο).

^{*} Το κοινό πλαίσιο αξιολόγησης είναι ένα εργαλείο διαχείρισης ολικής ποιότητας το οποίο έχει σχεδιαστεί από το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Δημόσιας Διοίκησης (EIPA) σύμφωνα με το μοντέλο αριστείας του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος για τη Διαχείριση Ποιότητας (EFQM) και το μοντέλο του γερμανικού πανεπιστημίου διοικητικών επιστημών του Σπρέιρ.

Υλοποίηση του προγράμματος εργασίας για το 2011: Επισκόπηση

Το ECDC υλοποίησε το 90% των δράσεων του προγράμματος εργασίας του, υπερβαίνοντας τον στόχο του για την εκτέλεση του προϋπολογισμού: η εκτέλεση του προϋπολογισμού ανήλθε στα τέλη του 2011 σε ποσοστό 96% όσον αφορά τις αναλήψεις υποχρεώσεων και σε ποσοστό 76% όσον αφορά τις πληρωμές.

Εικόνα 1: Υλοποίηση του προγράμματος εργασίας για το 2011 ανά στόχο. Για αναλυτικότερες πληροφορίες βλ. παράρτημα 1.

Στόχος/ΠΣΝ	Σύνολο	Ολοκληρώθηκαν	Υλοποιήθηκαν	Καθυστέρησαν	Αναβλήθηκαν	Ακυρώθηκαν
ARHAI	15	13		1	1	
Πρόγραμμα EVD	7	7				
FWD	9	7	1		1	
Νόσος των Λεγεωναρίων	9	8	1			
Πρόγραμμα HASH	12	12				
Γρίπη	10	7		1	1	1
Φυματίωση	8	5		2		1
VPD	12	11	1			
Επιτήρηση	9	9				
Επιστημονικές συμβουλές	11	11				
Ετοιμότητα / Αντίδραση	13	11		2		
Κατάρτιση	8	8				
Επικοινωνία σε θέματα υγείας	14	13	1			
Εταιρικές σχέσεις	9	8				1
Ανάληψη πρωτοβουλιών	9	8			1	
Διοίκηση	21	20	1			

ΣΥΝΟΛΟ	176	158	5	6	4	3
%	100%	90%	3%	3%	2%	2%